

Regionale reactie adviesraden

Regio Meierij en Bommelerwaard, 17 augustus 2021

Betreft: Regioplan Doordecentralisatie beschermd wonen.

Algemeen

De adviesraden binnen de Regio Meierij en Bommelerwaard zijn vanaf dinsdag 29 juni 2021 gevraagd om een advies te geven op het Regioplan Doordecentralisatie Beschermd Wonen. Voorafgaand hieraan is er op 23 juni 2021 een regiobijeenkomst georganiseerd met uitleg over de doordecentralisatie beschermd wonen. Tijdens deze bijeenkomst is het eerste concept van de regiovisie gepresenteerd en is middels themasessies verder ingegaan op de vijf centrale thema's van het regioplan. Zodoende kon per thema het gesprek worden aangegaan en belangrijke aandachtspunten worden aangegeven. Deze hebben we zoveel mogelijk verwerkt in het concept regioplan.

Op 10 augustus 2021 waren alle adviezen van de adviesraden uit de regio binnen. We willen hen hartelijk danken voor hun constructieve advies op het Regioplan Doordecentralisatie beschermd wonen. We hebben aandachtig kennisgenomen van de adviezen, aandachtspunten en opmerkingen.

De adviezen die we hebben ontvangen ervaren we als zeer constructief waarbij we het belangrijk vinden om met elkaar het gesprek te blijven voeren. Voor de beantwoording van de reacties hebben we de adviezen gebundeld in een aantal centrale thema's (aanpalend aan de thema's uit het Regioplan):

1. Regionaal versus lokaal
2. Ervaringsdeskundigheid
3. Woonopgave
4. Financiële ondersteuning
5. Daginvulling
6. Passende ondersteuning
7. Leefomgeving
8. Overig

Per thema staan de adviezen vanuit de adviesraad, met een vermelding vanuit welke gemeente het advies komt. In de kolom ernaast staat een reactie vanuit de regio. Indien een advies een specifiek advies, aandachtspunt of opmerking bevat voor een lokale gemeente, wordt voor de beantwoording verwezen naar een aanvullende lokale reactie.

1. Regionaal versus lokaal

De transformatie van Beschermd Wonen naar Beschermd Thuis is de basis voor het Regioplan. In onze regio hebben we de afgelopen jaren al een gedeelde verantwoordelijkheid op beschermd wonen, maar deze transformatie vergroot de lokale verantwoordelijkheid. In het Regioplan hebben we ingezet op inhoud, kwalitatief goede ondersteuning voor inwoners zowel lokaal als regionaal. We zullen dit pad zorgvuldig met elkaar bewandelen.

Gemeente	Advies	Reactie
Sint-Michielsgestel & Boxtel	Het betreft een diverse en veelal complexe doelgroep. De doelgroep staat in het plan beschreven. Het huisvesten en begeleiden van cliënten vergt extra inspanning, kennis en ervaring. Hoe gaat de gemeente en de organisaties die verantwoordelijk hiervoor zijn of worden voor deze doelgroep, zich hierop voorbereiden? Advies is om er eerst	Door het ontwikkelen van een lokale set aan basisvoorzieningen, zorgen we ervoor dat elke gemeente in onze regio zich voorbereidt op het huisvesten en begeleiden van cliënten in de eigen gemeente. We hebben hiervoor de komende vier jaar geraamd, maar zullen na een zorgvuldige evaluatie in

Gemeente	Advies	Reactie
	daadwerkelijk klaar voor te zijn en dan pas over te gaan tot de daadwerkelijke verplaatsing.	2024 bepalen of elke gemeente er ook daadwerkelijk klaar voor is.
Sint-Michielsgestel & Boxtel	Het door het rijk gekozen tijdspad is 10 jaar voor de transitie. De ambitie van de regio is om dit te versnellen. Gezien eerdere ervaringen met het sociaal domein lijkt dit te ambitieus. Graag de argumenten voor deze keuze nader toelichten en onderbouwen.	Het tijdspad van het rijk is gebaseerd op het onderscheid tussen bestaande en nieuwe cliënten en gericht op het verdelen van de financiën. In dat tijdspad gaan zij uit van een periode van 10 jaar waarin het hele cliënt bestand vernieuwd is en ze op die manier gefaseerd het geld naar de regiogemeenten verdelen. Wij maken in onze aanpak echter geen onderscheid tussen bestaande en nieuwe cliënten, maar bekijken het vanuit de inhoud. Als elke gemeente de lokale set aan basisvoorzieningen gereed heeft, denken wij dat elke gemeenten kwalitatief goede ondersteuning kan leveren aan deze doelgroep. Uiteraard zal dit in 2024 zorgvuldig geëvalueerd worden om te bepalen of er eventueel nog extra tijd nodig is. Ook lopen wij als regio voor op diverse regio's in Nederland, aangezien wij al vanaf het begin van de transitie in 2015 met elkaar samenwerken en de afgelopen jaren zelfs zeer intensief.
Sint-Michielsgestel & Boxtel	Uitgangspunt is dat er geen extra financiële middelen beschikbaar komen. Er vindt een geleidelijke verdere decentralisatie van middelen plaats waaruit de gemeente de huisvesting en ondersteuning dient te financieren. Er wordt rekening gehouden met een sterkere uitstroom in de loop van de tijd. De vraag is of hier niet wederom een veronderstelling wordt gedaan die niet kan worden gerealiseerd en uiteindelijk de decentralisatie gaat leiden tot een kostenstijging. De ASD wil in het plan een concrete financiële onderbouwing met daarbij de trend van de afgelopen jaren.	In hoofdstuk 6 van het plan staat de financiële onderbouwing, voor de intentie van het Regioplan vinden wij dat afdoende. Juist vanwege de onzekerheid van de toekomst hebben we met elkaar afgesproken de komende vier jaar financieel solidair aan elkaar te zijn. Er komt voor elke gemeente extra financiële middelen beschikbaar middels het lokale uitvoeringsbudget. Middels een meerjarenbegroting houden we grip op onze financiële situatie.
Vught	Wij waarderen het besluit van de regiogemeenten om voor huidige cliënten vooralsnog geen wijzigingen toe te passen en de wijziging naar lokale organisatie en inzet van zorg bij nieuwe cliënten te starten.	Dat is goed om te horen.
Vught	Als een inwoner ernstige bezwaren heeft, of beperkingen ervaart moet het mogelijk zijn om niet lokaal maar binnen regio passende zorg te ontvangen.	Als een cliënt ergens anders in de regio een grotere kans heeft op herstel, dan is dat zeker mogelijk.
Meerijstad	Onvermijdelijke vraag is of er bij de gemeente voldoende budget vrijgemaakt kan worden om deze ambitieuze plannen te kunnen realiseren.	De gemeenten ontvangen jaarlijks vanuit het regionaal budget een lokaal uitvoeringsbudget voor het uitvoeren van het lokaal uitvoeringsprogramma en het ontwikkelen van de lokale set aan basisvoorzieningen. Elk jaar wordt geëvalueerd of dit nog afdoende is en of er eventueel financiële ruimte is om dit op te hogen. De lokale gemeente

Gemeente	Advies	Reactie
		hoeft geen budget vrij te maken voor het realiseren van de plannen.
Meerijstad	De opdracht van het Projectplan lijkt tot een fijnmazig raderwerk te komen waarin alle betrokken partijen samenwerken. Elkaar kennen, elkaars taal kunnen verstaan, ieders rol in de samenwerking waarderen is hierbij van belang. De Adviesraad Sociaal Domein realiseert zich dat dit veel van de betrokken partijen gaat vragen. Het doel om een deel van de doelgroep binnen tien jaar uit de WMO te plaatsen is eveneens ambitieus. Dit zal zeker niet voor iedereen gaan lukken.	We zijn ons ervan bewust dat ons een grote opgave staat te wachten. Om dit zorgvuldig te doen hebben we hier een periode van minimaal 4 jaar voor uitgetrokken. Ook zijn we ons ervan bewust dat een deel van de doelgroep altijd een beroep zal blijven doen op intramurale voorzieningen in beschermd wonen. Deze zullen we ook zeker behouden.
Meerijstad	Het Projectplan vraagt in zekere zin een hele nieuwe mindset van alle betrokken partijen.	Dat klopt. We zijn ons ervan bewust dat het Regioplan slechts een start is en dat we deze mindset overal moeten toepassen. Onder andere bij de inkoop hebben we de transformatie opgave al opgenomen.

2. Ervaringsdeskundigheid

We onderschrijven het belang van de inbreng van cliënten, naasten, ervaringswerkers en ervaringsdeskundigheid. In de afgelopen jaren hebben wij hen al veelvuldig betrokken bij plan- en beleidsontwikkeling:

- elk jaar participeren we bij het prospectief onderzoek ambulantisering en regionalisering van de Universiteit van Amsterdam. We hebben het streven om in dat onderzoek 45 (oud)- cliënten te spreken. Het rapport wat elk jaar opgeleverd wordt gebruiken wij voor het bijsturen van het beleid en tevens presenteren wij de uitkomsten elk jaar in de regiobijeenkomst.
- in de Regiovisie hebben we verhalen van cliënten uit onze regio opgenomen, om de cliënt centraal te stellen.
- bij het opstellen van de inkoopstrategie is een klankbordgroep van ervaringsdeskundigen tweemaal geconsulteerd.
- we hebben in onze regio partijen specifiek gericht op ervaringsdeskundigheid en zorgaanbieders die structureel met ervaringsdeskundigheid werken.

We zijn ons ervan bewust dat de huidige manier van werken met alle vormen van ervaringsdeskundigheid heel fragiel is. Daarom doen we momenteel mee met een pilot van VWS betreffende het versterken van de regionale infrastructuur voor de belangenbehartiging en betrokkenheid van ggz-cliënten/patiënten richting gemeenten, verzekeraars en zorgaanbieders. Onder deze paraplu vallen zowel vormen van cliënten- en patiënten vertegenwoordiging, cliëntenparticipatie, inzet van cliëntperspectieven als de inzet van ervaringsdeskundigheid bij de totstandkoming en uitvoering van beleid. Met als doel: structureel en formeel inbedden van de inbreng bij plan- en beleidsontwikkeling.

Wij zijn blij dat de adviesraden ons erop attendeerden dat helaas niet duidelijk genoeg in het Regioplan staat verwoord dat wij belang hechten aan de inbreng van cliënten, naasten, ervaringswerkers en ervaringsdeskundigen. We hebben dit toegevoegd in het stuk bij 3.2 Leidende principes.

Gemeente	Advies	Reactie
Maasdriel & Zaltbommel	In het stuk missen wij waar en hoe cliënten en ervaringsdeskundigen actief betrokken gaan worden in de uitwerking van het Regioplan, wij zien dat graag toegevoegd of later nader uitgewerkt. Daar denken	Toegevoegd in regioplan bij 3.2 Leidende principes.

Gemeente	Advies	Reactie
	we graag in mee, evenals bij de ontwikkeling van de lokale set aan basisvoorzieningen.	
Zaltbommel	Inbreng van cliënten, naasten en ervaringsdeskundigen Wij adviseren u in uw plan duidelijker het onderscheid aan te geven tussen de inbreng van cliënten (en naasten) en het benutten en inzetten van ervaringsdeskundigen. • Ervaringsdeskundigen kunnen veel breder worden ingezet dan alleen bij 'Ondersteuning bij deelname aan het sociaal leven' (zie pagina 22) Ze werken nu reeds (betaald) op veel plaatsen zoals in fact-teams. • De inbreng van cliënten, naasten en ervaringswerkers bij beleid moet wat ons betreft verder gaan dan een (vrijblijvende) klankbord. Ze moeten vast aan tafel zitten daar waar beleid wordt gemaakt. Een stevige structurele en formele positie is wat ons betreft het uitgangspunt.	Toegevoegd in regioplan bij 3.2 Leidende principes.
Vught	In het rapport wordt niet gesproken over het betrekken van ervaringsdeskundigen.	Toegevoegd in regioplan bij 3.2 Leidende principes.
Vught	Geef voorrang deskundige onafhankelijke clientondersteuners voor de inwoners die in aanmerking komen voor beschermd Wonen/Beschermd Thuis. Maak hier ook gebruik van ervaringsdeskundigen in Vught.	We verwijzen voor de reactie naar de lokale gemeente.
's-Hertogenbosch	Betrek betrokkenen uit de praktijk van Beschermd Wonen structureel bij de plan- en beleidsontwikkeling. De ervaringen vanuit inhoud en beleving vertellen vaak net het essentiële van waar het in samenlevingsvormen om draait. Een theoretisch concept mist daarbij veelal de clou.	Toegevoegd in regioplan bij 3.2 Leidende principes.
Meerijstad	De inbreng van ervaringsdeskundigen moet ingebed worden in het proces.	Toegevoegd in regioplan bij 3.2 Leidende principes.

3. Woonopgave

Elke gemeente in Nederland heeft te maken met krapte op de woningmarkt, zo ook de gemeenten binnen de regio Meierij en Bommelerwaard. Het is een flinke uitdaging om passende woningen beschikbaar te stellen waar inwoners die instromen en uitstromen uit beschermd wonen terecht kunnen en het proces van uitstroom goed te laten verlopen. In de afgelopen jaren is dit een actueel thema geweest in ons regionale uitvoeringsprogramma en dat zal de komende jaren niet veranderen.

Gemeente	Advies	Reactie
Maasdiel & Zaltbommel	Vuistregel 1. Goed wonen Het Woonplaatsbeginsel mag de cliënt niet belemmeren om te gaan wonen in de omgeving van familie cq. mantelzorgers, ook als dat elders is. Het stoppen van deze mogelijkheid is niet in het belang van de cliënt.	In het woonplaatsbeginsel is de beste plek voor herstel van de cliënt leidend. Het woonplaatsbeginsel zal deze mogelijkheid dus niet belemmeren. We hebben deze extra zin toegevoegd aan het Regioplan.
Zaltbommel	Waar te wonen Wij adviseren u het, meer dan nu, mogelijk te maken dat mensen een eigen keuze maken in welke gemeente men wil wonen. Zeker in die gevallen	Zie bovenstaand antwoord.

Gemeente	Advies	Reactie
	waarbij verwacht mag worden dat dit inclusie en herstel bevordert. Dat vraagt om ruimhartig afgeven van een beschikking van een inwoner die elders wil gaan wonen (woonplaatsbeginsel) of het toelaten van inwoners vanuit andere gemeenten.	
Sint-Michielsgestel & Boxtel	Voor m.n. 'Niet kunners' en 'Niet willers' (pag. 9 van het plan) blijven regionaal plaatsen nodig want dat zal niet in iedere gemeente apart kunnen. Er is voor deze groep een zekere schaal nodig teneinde de juiste (woon)situatie te creëren en adequate begeleiding/zorg te bieden. Goede regionale afstemming en samenwerking blijft daarvoor aangewezen.	Daar zijn wij het mee eens. Regionale voorzieningen beschermd wonen blijven hierin van belang.
Sint-Michielsgestel & Boxtel	Uitgangspunt ook bij de doelgroep zou ook moeten zijn dat de wensen van de cliënt leidend dienen te zijn. Het zelfstandig wonen dient geen dogmatisch doel te zijn. Houdt voor de client de mogelijkheid om (deels en/of tijdelijk) intramuraal te verblijven.	Bij alle cliënten gaan we uit van de herstelvisie en inclusie. We kijken dan ook naar de mogelijkheden van elke cliënt individueel, ongeacht of de vorm van BW zelfstandig, geclusterd of intramuraal is.
Maasdriel	Verder wijst de PRM erop dat er soms ook sprake is van bezetting van 1 persoon in een gezinswoning, dat d.m.v. huursubsidie in stand wordt gehouden omdat verhuizen naar kleinere woning meer kosten brengt. Ook missen wij als PRM nog het concept 'aanleunwoning' als BW-zelfstandig in de kleinere gemeenten.	<i>Bezetting woningen</i> Wij herkennen dit beeld. De huidige woningmarkt brengt veel uitdagingen voor de gemeenten met zich mee, waar we de komende jaren mee aan de slag zullen gaan. Met alleen nieuwbouw gaan we het niet redden, dus we zullen ook moeten kijken naar het effectief inzetten van de huidige woonvoorraad. <i>Nieuwe inkoop</i> In de nieuwe inkoop zijn alle vormen van wonen (intramuraal, geclusterd en zelfstandig) opgenomen. Voornamelijk geclusterd kan verschillende uitwerkingen hebben, waaronder ook aanleunwoningen.
Maasdriel	Er wordt gesproken over meer inzet rondom beschermd wonen, en dan met name gericht op maatwerk (zie punt 5) op basis van ondersteuningsvraagstukken. Daarnaast worden op alle terreinen, vanuit overheid, maar ook vanuit regio's en gemeentes, conclusies getrokken dat er meer en meer zorg en complexere zorg nodig is in de nabije toekomst, en daarmee ook meer behoefte aan beschermd wonen. In hoeverre anticipeert de gemeente op bovenstaande, en in hoeverre worden er, binnen het reguliere plan van woningen of middels andere wegen, beschermd wonen plekken gerealiseerd?	We verwijzen voor de reactie naar de lokale gemeente.
Meerijstad	Met de woningcoöperaties/projectontwikkelaars moeten tijdig goede afspraken gemaakt worden voor het aanbod woningen, dit zowel ten aanzien van de instroom als uitstroom van beschermd wonen (ook om te voorkomen dat plaatsen onnodig bezet blijven).	We verwijzen voor de reactie naar de lokale gemeente.

Gemeente	Advies	Reactie
Sint-Michielsgestel & Boxtel	Een specifiek probleem vormt de huisvesting. Gezien het huidige tekort aan betaalbare huisvesting, lijkt iedere extra aanspraak tot nog langere wachttijden bij de corporaties. Graag verneemt de ASD hoe de gemeente denkt te gaan voorzien in de extra benodigde huisvesting rekening houdend met de extra eisen m.b.t. een adequate leefomgeving voor de doelgroep.	We verwijzen voor de reactie naar de lokale gemeente.
Sint-Michielsgestel & Boxtel	Er zijn particuliere initiatieven van ouders/verzorgers die groepshuisvesting voor mensen met een verstandelijke beperking willen realiseren. De gemeente geeft aan hoe zij deze initiatieven betreft als een meewerkende partner, mede in afstemming met de corporaties.	We verwijzen voor de reactie naar de lokale gemeente.
Maasdriel	Bij punt 2.3 uit het regioplan wordt aangegeven dat in de gemeenten voorzieningen zijn voor een juiste opvang van de betreffende doelgroep. Bij punt 3 wordt genoemd dat ook lokaal in de gemeenten het integraal ontwikkelen van toegankelijke voorzieningen in de wijk voor de doelgroep BW zullen moeten worden gecreëerd om instroom van BW te voorkomen? De vraag van de PRM is dan ook, hoe wordt binnen Maasdriel / Bommelerwaard deze BW-plekken gecreëerd? Kijkende naar de plannen van de gemeente voor realisatie van woningen in de komende jaren. In reguliere zin worden er al minder woningen gerealiseerd, dan daadwerkelijk de vraag is?	We verwijzen voor de reactie naar de lokale gemeente.

4. Financiële ondersteuning

Het is van belang dat inwoners met een psychische kwetsbaarheid, waar nodig, tijdig ondersteuning ontvangen om de financiën op orde te krijgen. Denk hierbij aan ondersteuning bij het verkrijgen van een inkomen en vroegtijdig signaleren van betalingsachterstanden.

Gemeente	Reactie	Advies
Maasdriel & Zaltbommel	Het belang van een formulieren café bijvoorbeeld in het buurthuis onderschrijven wij, maar adviseren om ook de mogelijkheid open te houden voor begeleiding op het woonadres.	Daar zijn we het mee eens. In de nieuwe inkoop van beschermd wonen is expliciet opgenomen dat er tijdens de begeleiding aandacht is voor financiële ondersteuning.
Meerijstad	Ook het Projectplan geeft aan dat juist deze doelgroep vaak financiële problemen kent. Zij hebben niet alleen te maken met een complexe regelgeving maar vooral ook een onvermogen om adequaat om te gaan met de digitale wereld, het papierwerk, de formulieren etc. Een goede begeleiding vanaf het eerste begin in de directe nabijheid is van groot belang. Vrijwilligers en werkgevers kunnen hier een rol spelen. Dit geldt uitdrukkelijk ook de gemeente die ook ondersteunend kan zijn hierbij (zo kende IBN in het verleden een noodfonds waarop een beroep kon worden gedaan en als werkgever verzorgden zij ook sociale vaardigheidstrainingen). Voor een aantal mensen van deze doelgroep is het prettig als de vaste lasten automatisch betaald worden via	We verwijzen voor de reactie naar de lokale gemeente.

Gemeente	Reactie	Advies
	gemeente of werkgever, of op een andere wijze. Hiermee kunnen ernstige problemen voorkomen worden. Ook dient scherp gelet te worden op het tijdig aanvragen en stopzetten van toeslagen (een heikel punt). Een schuldenproblematiek moet zoveel mogelijk en tijdig worden voorkomen.	

5. Daginvulling

Inclusie en de herstelvisie staan centraal in de Regiovisie en het Regioplan. Dit betekent dat elke inwoner op zijn of haar manier kan deelnemen aan de maatschappij. Een passende daginvulling is hier een groot onderdeel van.

Gemeente	Advies	Reactie
Maasdriel & Zaltbommel	Vuistregel 3. Waardevolle daginvulling Een waardevolle dagbesteding kan van essentieel belang zijn. Wij staan erachter dat gestimuleerd wordt om daar gebruik van te maken, maar adviseren om oog te houden voor mensen die daar geen behoefte aan hebben. In sommige gevallen kan het juist een averechts effect hebben.	Daar zijn we het mee eens. Het is aan de begeleiding om samen met de cliënt te bepalen wat het meest bijdraagt aan zijn/haar herstel.
Maasdriel & Zaltbommel	De sociale kaart is niet alleen van belang voor professionals maar zeker ook voor cliënten zelf, zodat zij mede kunnen overzien welke mogelijkheden er allemaal zijn. Op basis van ervaringen van cliënten weten wij dat mensen uit onze omgeving op inadequate plekken terecht zijn gekomen en zich daarin schikken terwijl het niet bij ze past. Niet altijd realiseert men zich dat kwetsbare mensen niet makkelijk een professional durven tegen te spreken.	Wij danken u voor het doorgeven van dit signaal. Dit benadrukt ook het belang van de inzet van ervaringsdeskundigheid. Ook staat het verhogen van de deskundigheid bij professionals als een vast onderdeel in ons uitvoeringsprogramma. Het kennen van de mogelijkheden is daar een onderdeel van.
Maasdriel	Van een woongroep naar 'vrij' in de wijk is een enorme stap die soms niet te overbruggen is d.m.v. ambulante woonbegeleiding alleen voor de doelgroep. Er zijn bestaande gevallen die niet uitstromen maar daarin klem zitten. Of het nu vanuit de WMO of WLZ wordt begeleid maakt wel enorm veel uit. Evenals het hebben en houden van een vast aanspreekpunt waarmee al een vertrouwensband is opgebouwd in de begeleiding van de doelgroep.	Met de nieuwe inkoop beschermd wonen (vanaf 2022) werken we met een trapsgewijs systeem waarbij geleidelijk aan in zorg afgeschaald wordt: dit kan zowel in woonvorm als in begeleidingsintensiteit. Zodoende leert de cliënt steeds meer zelfstandig te participeren in de maatschappij.
Meerijstad	Het hebben van werk en/of een zinvolle tijdsbesteding is van zeer groot belang voor deze doelgroep, zo volgt ook uit het Regioplan. Er moeten voor de sociaal werkvoorzieningen voldoende mogelijkheden komen om deze groep in te bedden en te begeleiden naar werk buiten de sociale werkvoorzieningen.	Dit is een onderdeel binnen het ontwikkelen van de waardevolle daginvulling.
Meerijstad	De gemeenten moeten vrijwilligersorganisaties goed ondersteunen en zij moeten andere oplossingen dan alleen de professionele zorg bieden, dit vanuit een gemeenschappelijk beeld.	We verwijzen voor de reactie naar de lokale gemeente.
Meerijstad	Vanuit deze werk/tijdsbestedingssituatie dient een signaalfunctie ingebouwd te worden, voor als iemand het spoor bijster dreigt te raken. In het verleden kende b.v. de IBN-groep een ombudsfunctionaris, die signalen via de werkleiding oppikte en kon doorverwijzen naar bedrijfsmaatschappelijk werk. Ook	We verwijzen voor de reactie naar de lokale gemeente.

Gemeente	Advies	Reactie
	misverstanden in werksituatie konden zo worden opgepikt, zodat werk behouden kon blijven.	
Zaltbommel	Werk als waardevolle daginvulling Wij adviseren u op pagina 19 alsnog en duidelijk het belang van betaald werk op te nemen en te verwijzen naar IPS (Individuele Plaatsing en Steun). IPS is namelijk dé methode om mensen met een ernstige psychische aandoening te helpen bij het verkrijgen en behouden van betaald werk.	Toegevoegd in regioplan op pagina 19 bij Vuistregel 3 onder het kopje <i>'Belangrijke punten bij de uitwerking van de randvoorwaarden'</i>

6. Passende ondersteuning

In de wijk heeft de kwetsbare inwoner waar nodig passende professionele behandeling en begeleiding. Hierbij is regie voor de cliënt, tijdig op- en afschalen van zorg en een passend aanbod in de wijk van belang.

Gemeente	Advies	Reactie
Maasdiel & Zaltbommel	Vuistregel 4. Passende ondersteuning Niet alleen voor de cliënt is het van belang dat de zorg snel opgeschaald kan worden, maar ook voor de buurt. Als men hiervan op aankan zal men eerder bereid zijn om mede te ondersteunen. Wij vragen ook aandacht voor het ruimhartig inzetten van respijtzorg, zodat mantelzorgers indien nodig op adem kunnen komen.	<i>Op- en afschalen</i> We zijn het er mee eens dat het van belang is om snel op- en af- te kunnen schalen. Dit is meegenomen in de inkoop waarbij we de mogelijkheid hebben om snel op- en af- te schalen qua zorgpakket dat de cliënt ontvangt. <i>Respijtzorg</i> Respijtzorg valt buiten beschermd wonen. Binnen onze regio is Respijtzorg geregeld via Wmo specialistische ondersteuning. Wel hebben we in het Regioplan de randvoorwaarde opgenomen voor het ontwikkelen van een respijtvoorziening als rustplek om erger te voorkomen.
Maasdiel & Zaltbommel	Herstelacademies Wellicht is dit (herstelacademie) een initiatief om na te volgen. In steeds meer regio's ontstaan herstelacademies en zelfregienetwerken. Cliënten kunnen daar aan de slag om hun leven weer op te pakken en meer vorm te geven, zoals zij dat zelf willen. Hierbij worden ze gecoacht en gesteund door ervaringsdeskundigen die van binnenuit weten welk proces zij doormaken. Met het project Herstelacademies/ Zelfregienetwerken worden bestaande regionale cliëntenorganisaties en netwerken versterkt en uitgebreid.	Dit zijn mooie ontwikkelingen waar inwoners met een psychische kwetsbaarheid zeker baat bij kunnen hebben. We hebben hier informatie over toegevoegd in het Regioplan op pagina 19 bij Vuistregel 3 onder het kopje <i>'Belangrijke punten bij de uitwerking van de randvoorwaarden'</i>
Maasdiel	Wij als PRM kijken dan ook uit naar het door onze gemeente opgestelde uitvoeringsprogramma wat op lokaal niveau uitgevoerd zal worden? Welke stappen gaat onze gemeente hierin zetten op lokaal niveau? Als aangegeven bij punt 4.5 regionale spreiding is een goede spreiding van de	We verwijzen voor de reactie naar de lokale gemeente.

Gemeente	Advies	Reactie
	voorzieningen voor de doelgroep, BW Thuis in de Wijk, van groot belang. Waarvoor ook de vijf randvoorwaarden als bij 5.1 beschreven zeker niet uit het oog verloren dienen te worden, als o.a.: 1. Goed wonen; 2. Gezonde financiën; 3. Waardevolle daginvulling; 4. Passende ondersteuning; 5. Fijne leefomgeving. Bij waardevolle daginvulling wordt in de aandachtspunten aangegeven, dat een goed zicht op de sociale kaart van onze gemeente van belang is. Ook professionals hebben niet altijd weet van de sociale kaart, terwijl juist de laagdrempelige voorzieningen van belang zijn voor de kwetsbare inwoner om een sociaal netwerk op te bouwen. De PRM vraagt zich af of de sociale kaart van onze gemeente compleet en inzichtelijk is. En of deze ter inzage digitaal wordt opgenomen op de site van de gemeente.	
Zaltbommel	Laat niet los. Wij adviseren u scherp er te verwoorden, dat wanneer er onvoldoende antwoord is op complexe individuele problematiek er altijd hulp geboden wordt. “Niet loslaten” en “doen wat gedaan moet worden”. Wellicht ook onderkennen dat “heldere en concrete afspraken over wie wanneer in actie komt” niet altijd mogelijk zijn binnen het formele en informele netwerk (zie pagina 23).	Bij het leidende principe: we werken vanuit matched care – hebben we opgenomen dat we een cliënt niet loslaten als er onvoldoende antwoord is op de problematiek. Ook is dit een concrete en duidelijke afspraak binnen de nieuwe inkoop beschermd wonen.
Zaltbommel	Lokale set aan basisvoorzieningen Wij gaan ervan uit dat ons over de lokale set aan basisvoorzieningen in de gemeente Zaltbommel te zijner tijd advies wordt gevraagd. Vooruitlopend daarop pleiten wij ervoor die basisvoorzieningen te integreren binnen het bestaande lokale aanbod. Daarmee wordt goed aangesloten bij onder meer de Lokale Inclusie Agenda en creëren we hopelijk eenvoud. Wij onderschrijven van harte het leidende principe van “eenvoud staat centraal” en zijn er van overtuigd dat hier nog een wereld is te winnen!	We verwijzen voor de reactie naar de lokale gemeente.
Vught	Onafhankelijke clientondersteuning is binnen de gemeente Vught aanwezig maar hieraan wordt nog gewerkt door het project “Onafhankelijke Clientondersteuning”. Een belangrijk item daarin is de deskundigheidsbevordering voor deze cliëntengroep, op financiële en sociale problemen. Dit betekent dat op dit moment deze ondersteuning niet geborgd is, waarschijnlijk ook per 2022 nog niet geborgd zal zijn.	We verwijzen voor de reactie naar de lokale gemeente.
Vught	Inwoners die in aanmerking komen zijn zeer kwetsbare inwoners, waarbij het regioplan aangeeft dat de problematiek steeds complexer	We verwijzen voor de reactie naar de lokale gemeente.

Gemeente	Advies	Reactie
	wordt. Hoe wil de gemeente deze groep inwoners goed in beeld hebben en houden?	
's-Hertogenbosch	Om kwetsbare jongeren die 18 jaar worden en veelal tussen wal en schip dreigen te vallen een goede maatschappelijke start te bieden, zouden deze jongeren in een vroegtijdig stadium binnen een beschermde sfeer voorbereid moeten worden op een overstap naar het ondersteuningstraject van begeleid/beschermde wonen. Wellicht is deze vorm van ondersteuning te koppelen aan de zorg van Beschermd Wonen conform de regels en doelstellingen van het plan Beschermd Wonen. De regionalisering hoeft daar geen belemmering in te zijn. Het betreft vaak jongeren, die in de "eigen omgeving" makkelijker zijn in te passen dan in plaatsen, die voor hen geheel nieuw zijn.	Het onderwerp 18- en 18+ is zowel regionaal als lokaal een belangrijk onderwerp voor de komende jaren. We zullen jullie input meenemen in de uitwerking.
Meerijstad	Centraal staat de samenhangende ondersteuning voor de inwoner/bewoner en de procesregie in handen van de gemeente met duidelijke keuzes voor prioriteiten.	Dat klopt. Daarnaast staat ook centraal hoe we de verschuiving van regionale naar lokale verantwoordelijkheden vorm willen geven.
Meerijstad	Integraal opdrachtgeverschap en het belang van goede integratie van informele (wat het grootste deel van de zorg is) en formele zorg.	Middels het creëren van de set aan basisvoorzieningen willen we dit bereiken.
Meerijstad	Het ondersteuningsaanbod moet goed toegankelijk zijn en als het kan zo dichtbij mogelijk.	Middels het creëren van de lokale set aan basisvoorzieningen willen we dit bereiken.
Meerijstad	Het Regioplan spreekt (op blz. 21 sub 4) van een expertisecentrum dat (in de gemeente) opgezet wordt waar onder andere omwonenden, vrijwilligers en professionals hun informatie kunnen halen over de doelgroep (let wel, deze is heterogeen). Daarnaast wordt onder randvoorwaarden (blz. 22 sub 4.5) een laagdrempelig punt voor informatie en advies ingesteld voor ondersteuning bij deelnemen aan het sociale leven. Op het niveau van de regio is er het Netwerk Opvang en Wonen. Het is van belang dat duidelijk is wie wat doet, dat er een open communicatie is en dat het alle betrokkenen kenbaar is tot wie zij zich moeten wenden.	<i>Netwerk Opvang en Wonen</i> Netwerk Opvang en Wonen is geen (laagdrempelige) voorziening, maar is een regionaal expertteam voor de lokale toegangsmedewerkers. Hier wordt onder andere casuïstiek beoordeelt met betrekking tot toegang beschermd wonen, maatschappelijke opvang, Housing First en urgentie met zorg. We zijn het eens met het belang dat duidelijkheid voor zowel inwoners als professionals van belang is.
Meerijstad	Inwoners met een psychische kwetsbaarheid zijn een relatief nieuwe doelgroep voor gemeenten. Momenteel zijn de WMO-voorzieningen voor deze doelgroep gefragmenteerd georganiseerd in aparte beleidsdocumenten, overeenkomsten en uitvoeringsafspraken. Het gaat onder meer om individuele WMO-ondersteuning, dagbesteding, onafhankelijke cliëntondersteuning en mantelzorg ondersteuning. Dit mag geen beletsel vormen voor de begeleiding. Een groot deel van de groep inwoners met een psychische kwetsbaarheid woont gewoon thuis en dit is uitdrukkelijk de bedoeling.	We verwijzen voor de reactie naar de lokale gemeente.
Meerijstad	Wanneer mensen met een psychische kwetsbaarheid niet in staat zijn om zelfstandig te	Beschermd wonen is bedoeld voor mensen die continue bereikbaarheid

Gemeente	Advies	Reactie
	wonen, intramurale behandeling niet voorop staat en toezicht nodig is, kunnen zij een beroep doen op de voorziening beschermd wonen. Dit is in principe een tijdelijke voorziening. Beschermd wonen is gericht op stabiliteit, herstel en zelfredzaamheid. Echter, er is ook een groep inwoners die deze voorziening voor een langere periode nodig heeft (dan komt de Wlz in beeld).	en beschikbaarheid van zorg nodig hebben. Hierbij gaan we ervan uit dat een cliënt steeds meer toewerkt naar herstel en zelfstandiger kan functioneren in de maatschappij. De zorg kan dan steeds meer worden afgeschaald. Echter is uitstroom uit beschermd wonen niet voor iedereen haalbaar. Cliënten die blijvend een intensieve vorm van beschermd wonen nodig hebben kunnen aanspraak maken op een Wlz-indicatie.
Meierijstad	Van groot belang achten wij een brede vraagverheldering op basis waarvan met de cliënt en zijn of haar netwerk bepaald kan worden welke aanpak en wat nodig is voor herstel en participatie. Een passend aanbod zal niet zozeer door de voorzieningen bepaald mogen worden. Hier dient een speerpunt van gemaakt worden bij de uitvoering van het Regioplan. Daarbij moet herstelbenadering plaatsvinden vanuit de cliënt.	Een brede vraagverheldering valt niet onder het doel van het Regioplan, maar onder de invulling van toegang. Dit is meegenomen in de nieuwe inkoop beschermd wonen (2022). Een brede vraagverheldering is daarin een speerpunt, waarbij uitgegaan wordt van de herstelvisie en inclusie.
Meierijstad	De maatregelen en keuzes van zorgverzekeraars met betrekking tot GGZ zorg hebben grote gevolgen voor de groep inwoners die onder beschermd wonen vallen (met name de wachtlijsten en de beperkte mogelijkheden voor cliënten met een complexere zorgvraag). Zij dreigen tussen wal en schip te vallen met als risico's ernstige teloorgang, zelfverwaarlozing en overlast. Mensen met ernstige GGZ-en verslavingsproblematiek komen meer in de maatschappelijke opvang en bemoeizorg terecht. Dit houdt inwoners langer in begeleiding en bij hen wordt er meer WMO-maatwerk toegepast. Het is een serieuze vraag in hoeverre deze opvang en ondersteuning zorg en behandeling kunnen vervangen. Daarbij zijn deze oplossingen ook niet financieel houdbaar voor gemeenten. Dit aspect verdient zeer serieuze aandacht bij beleid en uitvoering van het Regioplan.	In de afgelopen jaren hebben we al aandacht voor dit probleem. We doen dit onder andere door in het regionale uitvoeringsprogramma niet alleen te kijken naar beschermd wonen, maar hierbij ook maatschappelijke opvang, zorg & veiligheid (bemoeizorg, Wvggz en Wzd) en wonen op te nemen. Zo kunnen we oplossingen integraal vormgeven.
Meierijstad	Verder is het van groot belang dat er binnen en tussen de verschillende domeinen, sociaal, zorg en veiligheid, goed wordt samengewerkt om integrale zorg en ondersteuning te organiseren en uit te voeren. Daarbij speelt dat bij complexe psychische problemen de oplossing meestal niet binnen een sector of organisatie beschikbaar is. Een gezamenlijke aanpak op zowel beleidsniveau als uitvoeringsniveau is hier als gezegd noodzakelijk om tot passende opvang, zorg en ondersteuning te komen. Het gaat daarbij onder meer om een integrale aanpak in de wijk tussen het sociale netwerk (naasten, vrijwilligers), de huisarts en POH-ggz, de behandelaar (bijv. van F-ACT), de ambulant begeleider en de generalist van	Op regionaal niveau doen we dat al zorgvuldig (zie bovenstaand antwoord). Voor een reactie op lokaal niveau verwijzen we naar de lokale gemeente.

Gemeente	Advies	Reactie
	het sociaal team. Op beleidsniveau gaat het over het gezamenlijk organiseren en uitvoeren van voorzieningen waarbij behandeling, opvang en ondersteuning integraal worden georganiseerd en aangeboden. Met financieringssysteem en de financiële schotten tussen de verschillende financieringskaders, WMO, Zorgverzekeringswet, Wet langdurige zorg, zal creatief moeten worden omgegaan om de noodzakelijke samenwerking te realiseren. Zorgverleners moeten de ruimte krijgen om in Multi Disciplinaire Teams (MDO's) te kunnen werken en daar financiële middelen voor krijgen.	
Meerijstad	Er dient veel aandacht te zijn voor kleine zorgaanbieders (o.a. zorgboerderijen) die het grote volume aan aanvragen nauwelijks aankunnen, wat veelzeggend is voor het belang dat cliënten en hun omgeving hieraan hechten. Juist deze kleinschalige vormen kunnen cliënten voor beschermd wonen heel veel bieden in maatwerk begeleiding en ook vanwege de ruimte en het groen. Het is van groot belang dat gemeenten oog hebben en voorwaarden creëren voor deze mogelijkheden en niet <i>alleen</i> contracteren met de grotere aanbieders.	Vanaf 2022 starten de nieuwe contracten voor beschermd wonen. Als inkoopmethodiek is voor een 'Open House' procedure gekozen. Dit betekent dat we geen restricties doen aan het aantal aanbieders en in de komende jaren de mogelijkheden hebben om aanbieders toe te laten. Ook wij erkennen het belang voor een diversiteit aan aanbieders: zowel grote als kleine aanbieders, verschillende vormen van begeleiding en specialismen van problematieken. Gespecialiseerde dagbesteding is ook niet altijd nodig. Vaak is kleinschalige gewone dagbesteding heel geschikt.
Meerijstad	De gemeente moet zo spoedig mogelijk in gesprek gaan met zoveel mogelijk betrokken partijen en belanghebbenden, met name ook welzijnsorganisaties. Zij dienen zéér nauw samen te werken in een samenhangend beleid. Cliënten, met name die buiten de boot dreigen te vallen, kunnen via een cliëntvolgsysteem extra aandacht en ondersteuning krijgen. Hulpverlening kan zo ook gecoördineerd worden. Een coördinator valt aan te bevelen. Dit kan ook bijdragen aan de zelfregie van de cliënt. Eventueel kan een cliënt ondersteund worden door een onafhankelijk cliëntenondersteuner.	We verwijzen voor de reactie naar de lokale gemeente.
Meerijstad	Het Sociaal Raadslieden werk en de welzijnsinstellingen dienen voor de begeleiding van deze doelgroep goed bereikbaar en voldoende geëquipeerd te zijn.	We verwijzen voor de reactie naar de lokale gemeente.

7. Leefomgeving

Een fijne leefomgeving is van belang voor inwoners met een psychische kwetsbaarheid, maar ook voor omwonenden. Binding met mensen in de omgeving is essentieel voor het herstel.

Gemeente	Advies	Reactie
Maasdriel & Zaltbommel	Vuistregel 5. Fijne leefomgeving	Hier zijn wij het mee eens, daarom hebben we dit punt ook opgenomen in belangrijke punten bij de uitwerking

Gemeente	Advies	Reactie
	Een leefbaarheidstoets lijkt ons altijd een voorwaarde om de kans van slagen te vergroten en onnodige risico's uit te sluiten. Het toekennen van de waakvlamfunctie vraagt om grote zorgvuldigheid en kan volgens ons het best aan 2 personen worden toegekend.	van de randvoorwaarden. We zullen bij de invulling van de waakvlamfunctie deze suggestie meenemen.
Sint-Michielsgestel & Boxtel	Ook kan dit niet succesvol verlopen zonder betrokkenheid van de omwonenden. Hoe bereid de gemeente de omwonenden erop voor en hoe organiseert zij betrokkenheid? Zorg voor een plan als het toch (tijdelijk) fout gaat met de cliënt en er een onacceptabel overlast ontstaat. Bestaat er een terugval optie?	Wij onderschrijven het belang van betrokkenheid van omwonenden. In de afgelopen jaren zijn we in het regionale uitvoeringsprogramma hier al zorgvuldig mee bezig, met als belangrijk in oktober dit jaar een 'expertmeeting' georganiseerd door huurdersverenigingen in samenspraak met woningcorporaties, zorgaanbieders en de gemeenten. Een concrete uitwerking op de gestelde vragen kunnen wij niet geven, aangezien dit per cliënt kan verschillen. Wel kunnen wij aangeven dat deze punten scherp op ons netvlies staan en dat we hier actief mee bezig zijn.
Maasdriel	Wel willen wij als PRM onze zorgen delen vanuit ervaringen uit de praktijk dat het een zeer kwetsbare doelgroep betreft, waarvoor een veilige omgeving voor wonen, werk en een goede financiële basis en betrouwbare begeleiding ervan erg belangrijk zijn.	Hier zijn wij het mee eens.
's-Hertogenbosch	Houdt bij de ontwikkelingen van "wonen in de wijk" rekening met de mate van kleinschaligheid voor de bedoelde groep bewoners. Een buurtgerichte benadering biedt meer kans op slagen. Oud-minister Winsemius omschreef een buurt als volgt: 100 meter voor je, 100 meter achter je en rechts en links eveneens 100 meter. Daarbinnen herken je je buurtgenoten en zij herkennen jou. Dat leeft prettiger dan in een stad waar je niemand kent en alles elke dag anders is.	We verwijzen voor de reactie naar de lokale gemeente.
Meerijstad	Gemeente en aanbieders hebben ondanks verschillende belangen een gedeelde verantwoordelijkheid voor client/inwoner: inhoud is daarbij leidend, systeem is volgend. De gemeente moet samenhang in inhoud en bedrijfsvoering organiseren, maak daarbij partners medeverantwoordelijk voor het realiseren van de opdracht/inhoud (=wederzijdse afhankelijkheid). - Wij denken aan daadkracht en acceptatie gericht op niet te grote wijken. - Ambassadeurs of buurtregisseurs moeten de gemeente hierbij helpen, zij zijn de ogen en oren van de wijk en zijn ook een duidelijke vraagbaak voor de wijk, zij zijn in staat om verbindingen te leggen en signalen af te geven, wij benadrukken hiermee het belang van regisseurs zoals vermeld op blz. 21 van het Regioplan en - Een centraal aanspreekpunt dat bekend is in de wijk voor ieder kwetsbare inwoner die in de wijk komt	Dit zijn waardevolle aandachtspunten. We nemen deze aandachtspunten mee in de verdere uitwerking van het Regioplan.

Gemeente	Advies	Reactie
	wonen en die het aanspreekpunt blijft, blz. 22 Regioplan; dit vraagt zeer zeker aandacht. - De uitvoering van het plan moet het inwonersperspectief versterken.	
Meerijstad	Wijken, buurten, gemeenschappen zullen voorbereid moeten worden op de komst van deze doelgroep buurtbewoners (empowerment van de buurten bevorderen). Het zou mooi zijn als er een commitment kan ontstaan, waarbij ook wijk- en buurtbewoners zich inzetten om hun medebewoners te ondersteunen. De draagkracht van de wijk en buurt dient goed in de gaten te worden gehouden!! Er zou b.v. aansluiting gezocht kunnen worden bij het concept van buurtcirkel projecten in het land https://buurtcirkel.nl/over-buurtcirkel .	We verwijzen voor de reactie naar de lokale gemeente.
Meerijstad	In het Regioplan wordt nauwelijks ingegaan op preventie met name voor de GGZ en verslavingszorg, maar ook het versterken van de draagkracht van mensen en wijken is niet uitgewerkt. Toch zal juist hierin veel draagkracht gevonden kunnen worden. Daarbij kan gedacht worden aan de onderlinge hulp van inwoners aan elkaar (Zorg en Welzijn Keldonk, Zijtaart en zorgcoöperaties in Wijbosch en Sint-Oedenrode). Zeker ook binnen de regiefunctie van de gemeente vraagt dit om aandacht. De Adviesraad Sociaal Domein hecht hier bijzondere aandacht aan zoals ook zij ook in eerdere adviezen heeft aangegeven.	Alle randvoorwaarden op basis van de vijf vuistregels zijn ingevuld vanuit het oogpunt van preventie, zorg en nazorg. Een concrete uitwerking van preventie voor ggz en verslavingszorg vindt plaats binnen het regionaal uitvoeringsprogramma en zal ook in 2022 gecontinueerd worden.

8. Overig

Gemeente	Advies	Reactie
Zaltbommel	Wij adviseren u nog eens kritisch te kijken naar de formuleringen waar het gaat om de doelgroep. Twee voorbeelden: - Het onderscheid op pagina 9 tussen “niet kunners” en “niet willers” vinden wij ongepast en onnodig stigmatiserend. Wij pleiten voor maatwerk en een beschrijving dat we als samenleving niet altijd een passend antwoord hebben op soms zeer complexe individuele problematiek. - De beschrijving van het laatste aandachtspunt op pagina 19 “Bij vrijwilligerswerk is het van belang dat er niet te veel verplichtingen aan de kwetsbare inwoners worden gesteld. Vrijblijvendheid is hierin van belang. Het lukt de doelgroep niet altijd om aan de harde eisen te voldoen, zoals het werken op vaste dagen of tijdstippen” Deze beschrijving past volgens ons niet bij inclusie en de herstelvisie, waarbij we uitgaan van het vermogen, de talenten, de kwaliteiten en de wensen van de inwoner.	De termen ‘niet kunners’ en ‘niet willers’ komen uit de Regiovisie Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang 2020 e.v.. Het doel van deze termen is niet stigmatiseren, maar juist aangeven dat inwoners zijn die een ander ondersteuningsaanbod nodig hebben dan ons reguliere aanbod binnen beschermd wonen. Op deze manier zorgen wij juist voor maatwerk en hopelijk een antwoord op deze inderdaad complexe individuele problematiek. Een hele mooie aanvulling. Wij hebben de beschrijving aangepast in het regioplan naar: ‘Bij vrijwilligerswerk is het van belang om aan te sluiten bij inclusie en de herstelvisie. Hierbij wordt uitgegaan van het vermogen, de talenten, de

Gemeente	Advies	Reactie
		kwaliteiten en de wensen van de inwoner. Het is dan ook wenselijk dat de invulling van het vrijwilligerswerk hierbij aansluit, zoals de werktijden of de werkzaamheden.'
Vught	Van Beschermde Wonen naar Beschermde Thuis oogt als een heel goede ontwikkeling!	Dank u wel.
Vught	Het is van belang dat er concrete plannen gemaakt worden voor rondom dit regioplan, zie opmerking/vragen punt 4 bevindingen.	Het maken van concrete plannen doen we in onze regio elk jaar middels een door het college vastgestelde regionale uitvoeringsprogramma. Vanaf 2022 komt daar een concreet lokaal uitvoeringsprogramma bij.
Vught	Wat zijn de concrete plannen van de gemeente Vught voor 2022 ev. Wat is hierin de prioritering t.a.v. inkoop? - Hoe is geborgd dat onderling verdeelde toegezegde budgetten aan de gemeente Vught voldoende is voor de komende jaren? Hoe wordt omgegaan wanneer hier problemen ontstaan? - Onduidelijk is hoe de gemeente deze inwoners wil/gaat begeleiden als het gaat om financiën. - Er is sprake van een krappe woningmarkt. Hoe gaat gemeente Vught een passend woonaanbod voor deze groep inwoners realiseren? - Het regioplan geeft ons geen duidelijk beeld hoe de gemeente Vught om wil gaan met de lokale organisatie van zorg voor een inwoner. Kan de gemeente garanderen dat betrokken inwoners duidelijkheid ervaren t.a.v. de ingezette/georganiseerde zorg?	<i>Eerste punt</i> Bij de berekening van de lokale uitvoeringsbudgetten is een zorgvuldige analyse gemaakt op de financiële uitgaven van het afgelopen jaar. Ook staat in de centrumregeling opgenomen dat we jaarlijks evalueren of de budgetten voldoende zijn en dat we als regio de komende vier jaar financieel solidair aan elkaar zijn. <i>Overige punten</i> We verwijzen voor de reactie naar de lokale gemeente.
Vught	Door de aanwezigheid van Reinier van Arkel kent de gemeente Vught vele inwoners met een psychische kwetsbaarheid. Hoe wordt de aanwezigheid van deze zorgorganisatie met mensen met een psychische kwetsbaarheid meegenomen in de plannen van de gemeente?	We verwijzen voor de reactie naar de lokale gemeente.
Meerijstad	Ontschotting tussen de domeinen in de regelgeving moet zoveel mogelijk worden meegenomen in het beleid en de uitvoering.	We verwijzen voor de reactie naar de lokale gemeente.
Meerijstad	Verder gaat het om aandacht voor bewonersinitiatieven vanuit de bevolking en dat de gemeente deze stimuleren en goede condities creëren met name in financiering en bestemmingsplannen.	We verwijzen voor de reactie naar de lokale gemeente.
Meerijstad	Er zijn heel veel verschillende mogelijkheden in het organiseren van formele en informele ondersteuning in regio/gemeente/dorpen/wijken en dit dan vooral uit inwonersperspectief. Dit betekent ook dat het van belang is in het contractmanagement te kijken naar nieuwe oplossingen (vgl. onder meer Leefgoed Veghel, Pieter Brueghelhuis, Joint Us). Ook hier is het van belang zoveel mogelijk in te bedden in de wijk, zoals al bij Leefgoed gaat gebeuren.	We verwijzen voor de reactie naar de lokale gemeente.
Meerijstad	De Adviesraad Sociaal Domein adviseert de gemeente om een lerende aanpak te organiseren. Gemeente en	We verwijzen voor de reactie naar de lokale gemeente.

Gemeente	Advies	Reactie
	andere partijen doen continue nieuwe kennis en inzichten op. De aanpak kan worden bijgesteld als dit nodig is om de ambitie waar te maken. Bij de uitvoering organiseert de gemeente ruimte voor leerervaringen, de reflectie hierop en de acties die hieruit voortkomen.	
Meerijstad	Uit het Regioplan volgt het belang van wijkteams. Bij wijk en wijkteams zijn er veel verschillende benaderingen. Dit geldt ook bij de aanbieders van zorg. In de samenvatting van het SCP-rapport "Sociaal domein op koers" (nov. 2020) wordt aangegeven dat er veel verschillende benaderingen zijn in werkwijze, samenstelling en takenpakket. Ook is het belang van een zorgvuldige spreiding van de wijkteams groot voor een succesvol functioneren. Wij achten het van belang dat de gemeente hier duidelijke keuzes maakt en deze ook goed communiceert. Aansluiting kan hier mogelijk worden gezocht bij bestaande wijk- en dorpsraden	We verwijzen voor de reactie naar de lokale gemeente.
Meerijstad	De toegang tot beschermd wonen moet goed verankerd worden in de Integrale Verordening Sociaal Domein; het netwerk van de inwoners moet betrokken worden bij het toegangsgesprek waarbij tevens een brede vraagverheldering plaatsvindt; het is daarom van groot belang hieraan voldoende aandacht te besteden bij de start van het proces naar beschermd wonen; de gemeente heeft hier een grote verantwoordelijkheid om het proces in goede banen te leiden.	We verwijzen voor de reactie naar de lokale gemeente.
Meerijstad	Maatschappelijke opvang biedt tijdelijk onderdak, opvang en ondersteuning (met inbegrip van screening en advisering) aan volwassenen, jongeren en gezinnen die, door meerdere problemen, al dan niet gedwongen, de thuissituatie hebben (of dreigen te) verlaten. Zij zijn (tijdelijk) niet in staat zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving. De ondersteuning vanuit de maatschappelijke opvang richt zich op het vergroten van de zelfredzaamheid en het bevorderen van participatie op het weer invoegen in de samenleving. Onder de activiteiten vallen naast het tijdelijk bieden van onderdak, opvang en ondersteuning ook activiteiten die gericht zijn op het voorkomen van instroom in de maatschappelijke opvang en het voorkomen van terugval na uitstroom. Dit kan onder meer door gebruik te maken van projecten die mensen weer in hun kracht zetten (vgl. activiteiten Pieter Bruegelhuis).	Maatschappelijke opvang wordt regionaal in een ander kader uitgewerkt. In de zorgketen zijn ze onderling sterk verbonden met beschermd wonen. Als regio werken we intensief samen om de zorgketen goed op elkaar af te stemmen. Een kort antwoord op deze vraag: er wordt zowel preventief begeleiding geboden als nazorg. De preventieve begeleiding richt zich op mensen die dreigend dakloos raken. Door diegene te begeleiden (en mogelijk ook het gezin waar diegene verblijft) kan dakloosheid in sommige gevallen voorkomen worden.
Meerijstad	Aandacht wordt gevraagd voor bemoeizorg die zich richt op zorgwekkende zorgmijders. Dit zijn inwoners met complexe problemen. Vaak is het een combinatie van psychiatrische-, lichamelijke-, psychosociale- en/of verslavingsproblemen. Het gaat om zeer kwetsbare inwoners die zelf niet om hulp kunnen, willen of durven vragen. Ze raken geïsoleerd, verwaarlozen zichzelf en zorgen soms voor overlast in hun omgeving. De inzet van bemoeizorg is erop	Bemoeizorg wordt regionaal in een ander kader uitgewerkt. In de zorgketen zijn ze onderling sterk verbonden met beschermd wonen. Als regio werken we intensief samen om de zorgketen goed op elkaar af te stemmen. Een kort antwoord op deze vraag: wij erkennen het belang van bemoeizorg

Gemeente	Advies	Reactie
	gericht om zorgwekkende zorgmijders te motiveren tot en toe te leiden naar passende ondersteuning. Daardoor verbeteren de leefomstandigheden van de inwoners zelf en hun omgeving. Bemoeizorg doet dit door het gevraagd en ongevraagd aanbieden van tijdelijke, vaak praktische, ondersteuning. Een integrale aanpak is daarbij van groot belang.	en hebben daarbij een integrale aanpak met aanpalende beleidsterreinen.
Meerijstad	Er spelen regelmatig veiligheidskwesties, gevaarlijk gedrag, overlast of weigeren van aangeboden zorg. De Wvggz en de Wet Zorg en Dwang bieden hier maar een beperkte oplossing voor. Dit ondermeer vanwege de tijdelijke aard van de maatregelen. De huidige voorzieningen op grond van de WMO zijn er niet op toegerust om inwoners ondersteuning en opvang te bieden op het snijvlak van de WMO en de forensische zorg. Ook dit behoeft aandacht met name ook in het overleg met de zorgverzekeraars.	De Wvggz en Wet Zorg en Dwang wordt in een ander kader regionaal uitgewerkt. In de afgelopen jaren hebben we al aandacht voor dit probleem. We doen dit onder andere door in het regionale uitvoeringsprogramma niet alleen te kijken naar beschermd wonen, maar hierbij ook maatschappelijke opvang, zorg & veiligheid (bemoeizorg, Wvggz en Wzd) en wonen op te nemen. Zo kunnen we oplossingen integraal vormgeven.